

EU moet migranten ruimhartig toelaten

De Volkskrant, 2 juli 2015

Henk van Houtum is hoofd Nijmegen Centre for Border Research, Radboud Universiteit.

EU-migratiebeleid

Probeer migratie niet te stoppen, maar accepteer het zoals je ook reizen en toerisme accepteert.

Onder de naam EUNAVFOR-Med start de Europese Unie binnenkort met het vernietigen van boten waarmee mensen Libië willen ontvluchten. 'We need to think the unthinkable', aldus een EU-diplomaat.

Deze macabere militaire actie is onderdeel van het 10-puntenplan, gericht op het tegenhouden van migranten. Angstig en kansloos beleid. Sterker, hetzelfde beleid werkt al jaren averechts. Het heeft geleid tot meer illegaliteit en smokkelhandel. En het heeft openlijke discriminatie jegens migranten alleen maar verder salonfähig gemaakt. Waardoor nu ook het vrije verkeer in de EU zelf ter discussie staat, zoals op de afgelopen Eurotop bleek.

De oorsprong van het technische en morele falen ligt vooral in de papieren, maar hardste EU-grens: het EU-visum. Europese ambassades wereldwijd hanteren daarvoor een negatieve en positieve Schengenlijst. Ben je geboren in één van de 135 negatieve landen, vooral moslim- en ontwikkelingslanden, dan is de kans op een visum vrijwel nihil. De EU discrimineert dus op geboortegrond. Een verbod op geboortegrond discriminatie is in art. 1 van de Grondwet verankerd. Internationaal is het de norm.

Het resultaat is dat een Nederlands kind zonder visum naar 172 landen kan, een kind geboren in zeg Afghanistan, naar 28. Dat is weinig anders dan

een mondiale standenmaatschappij. Met verstrekende gevolgen. Doordat de legale weg gesloten is, blijft alleen de illegale weg over. En die is, zoals we dagelijks zien, mensonterend en extreem gevaarlijk.

De EU-grens is inmiddels de dodelijkste grens op aarde, sinds 1993 zijn naar schatting bijna 23.000 migranten gestorven: dood door beleid.

Het is vijf voor twaalf om ons te bevrijden van deze tunnelvisie. Daarom als start van het omdenken een alternatief 10-puntenplan, dat wat mij betreft gespiegeld mag worden op de EU-deuren in Brussel:

1 Accepteer dat migratie bij de internationale menselijke samenleving hoort. Net zoals handel, reizen en toerisme.

2 Kijk naar de werkelijke cijfers. Het aandeel migranten in de wereldbevolking is al decennia hetzelfde, rond de 3 procent. Waar vroeger de

Wie geboren is in een van de 135 negatieve landen krijgt geen EU-visum

Europeanen migreerden, zijn het nu vooral Afrikanen en Aziaten. Het aandeel vluchtelingen is minder dan 1 procent van de wereldbevolking. En 85 procent van die vluchtelingen wordt opgevangen door Afrikaanse en Aziatische landen.

3 Bedenk een andere beeldentaal over migratie, anders dan paniekcreërende taal als invasie, tsunami, stromen of overspoelen.

4 Maak veilige asielaanvraagplekken buiten de EU.

5 Creëer zelf een humane, veilige asielroute naar de Europese Unie

zonder levensgevaar.

6 Open de handelsgrenzen voor (landbouw)producten en diensten van armere landen, zonder de eigen productie oneigenlijk en kostenverslindend te subsidiëren.

7 De-legaliseer en de-criminaliseer ongedocumenteerde migratie. Het is een mensenrecht om zonder papieren te vluchten. Door de beperkte legale toegang is asiel vaak de enige legale weg, waardoor je fraude uitlokt en de industrie van waarheidsvinding en detentie- en deportatiecentra in stand houdt.

8 Legaliseer arbeidsmigratie. Gesloten arbeidsmarktgrenzen verhinderen dat vraag en aanbod door elkaar afgestemd kunnen worden. Een arbeidsmarkt die ruimte biedt aan circulaire migratie is profijtelijk voor zowel herkomstlanden als ontvangende landen. En reduceert de obsessie met integratie.

9 Maak een transparant, rechtvaardig systeem van trapsgewijze opbouw van nieuwe rechten (stemrecht, sociale voorzieningen) voor arbeidsmigranten.

10 Mondialiseer ons artikel 1 van de Grondwet. Stel het discrimineren op geboortegrond internationaal strafbaar. Bewegingsvrijheid moet niet gekoppeld worden aan waar je wieg stond.

Aan de grenzen herkennen we een beschaving. De EU heeft nog een lange weg te gaan als zij doden door beleid preferereert boven internationale rechtvaardigheid en vrijheid. Nog maar enkele jaren terug was een discussie over opener grenzen ondenkbaar. Dus dat is pure winst. Er is behoefte aan een ander vergezicht dan de huidige dystopie aan onze grenzen. Het is tijd voor een werkelijk 'Thinking the unthinkable'.

Henk van Houtum is co-auteur van *Eerlijke nieuwe wereld, voorbij de grenzen van de natiestaat*, Klement Uitgeverij.

Boot met migranten die zijn gered door de Tunesische marine, 10 juni.

Foto Reuters